

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ
ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ
ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті

ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІ МӘДЕНИЕТ БАСҚАРМАСЫНЫҢ "ЫБЫРАЙ АЛТЫНСАРИННИҢ ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСТЫҚ
МЕМОРИАЛДЫҚ МҰРАЖАЙЫ" КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "КОСТАНАЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ МЕМОРИАЛЬНЫЙ
МУЗЕЙ ИБРАЯ АЛТЫНСАРИНА" УПРАВЛЕНИЯ КУЛЬТУРЫ АКИМАТА КОСТАНАЙСКОЙ ОБЛАСТИ

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ИННОВАЦИЯ, БІЛІМ, ТӘЖІРИБЕ-БІЛІМ
БЕРУ ЖОЛЫНЫҢ ВЕКТОРЛАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

МАТЕРИАЛДАРЫ

І КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

МАТЕРИАЛЫ

МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ
«ИННОВАЦИИ, ЗНАНИЯ,
ОПЫТ – ВЕКТОРЫ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТРЕКОВ»

І КНИГА

Қостанай, 2023

УДК 37.02
ББК 74.00
И 63

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ/ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Куанышбаев Сеитбек Бекенович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, география ғылымдарының докторы, Қазақстан Педагогикалық Ғылымдар Академиясының мүшесі;

Жарлыгасов Женис Бахытбекович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор;

Скударева Галина Николаевна, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, Мәскеу облысындағы МОУ «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректорының м.а.; Ресей Федерациясының жалпы білім беру ісінің құрметті қызметкері, Ресей;

Бережнова Елена Викторовна, педагогика ғылымдарының докторы, профессор Мәскеу халықаралық мемлекеттік қатынастар институты, Ресей;

Ибраева Айман Елемановна, «Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы» ММ жетекшісі;

Онищенко Елена Анатольевна, «Педагогикалық шеберлік орталығы» жекеменшік мекемесінің Қостанай қаласындағы филиалының директоры;

Демисенова Шнар Сапаровна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының меңгерушісі;

Утегенова Бибикуль Мазановна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының профессоры;

Смаглий Татьяна Ивановна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика және психология кафедрасының қауым.профессоры;

Жетписбаева Айсылу Айратовна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы.Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары»: 2023 жылдың 17 ақпандағы Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. I Кітап. – Қостанай: А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023. – 1081 б. = «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков»: Материалы международной научно-практической конференции, 17 февраля 2023 года. I Книга. – Костанай: Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023. – 1081 с.

ISBN 978-601-356-244-5

Жинаққа «Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары» атты Алтынсарин оқулары халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары енгізілген.

Талқыланатын мәселелердің алуан түрлілігі мен кеңдігі мақала авторларына заманауи білім беруді жаңғырту мен дамытудың, осы үдерісте қазақ ағартушыларының педагогикалық мұрасын пайдаланудың жолдарын, мұғалімдерді даярлаудың тиімді технологиялары мен форматтарын әзірлеу мен енгізу мәселелерін, ақпараттық қоғамдағы білім беру кеңістігінің ерекшеліктерін айқындауға, сондай-ақ педагогтердің инновациялық қызметінің тәжірибесін жинақтауға, педагогикалық үдеріс субъектілерін психологиялық-педагогикалық қолдауға мүмкіндік берді.

Бұл жинақтың материалдары ғалымдарға, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушыларына, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілерге, педагог-психологтарға, магистранттар мен студенттерге қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков». Многообразие и широта обсуждаемых проблем позволили авторам статей определить векторы модернизации и развития современного образования, использования в данном процессе педагогического наследия казахских просветителей, вопросов разработки и внедрения эффективных технологий и форматов подготовки учителей, специфики образовательного пространства в информационном обществе, а также обобщения опыта инновационной деятельности педагогов, психолого-педагогической поддержки субъектов педагогического процесса.

Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-244-5

9 786013 562445

УДК 37.02
ББК 74.00

© А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023
© Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023

На уроках учитель стремится создать коллаборативную среду. Обучение в малых группах из 4–5 человек позволяет учащимся в обучение в малых группах из 4–5 человек позволяет учащимся в течение урока выражать своё мнение, услышать точку зрения своих одноклассников, обмениваться идеями, что приводит к осмыслению и приобретению знаний, а не механическому запоминанию или переписыванию с доски. Взаимодействуя, ученики обучают друг друга.

Дети получают возможность задавать вопросы, тем самым развивая не только свою речь, но и мышление, что способствует усвоению изучаемого материала. Организуя работу в группах, учитель предоставляет ученикам возможность консультироваться друг с другом. Наладив на уроке групповую работу, у учителя больше времени остаётся на наблюдение за учениками, на координацию работы: задать вопрос, направить идеи, контролировать решение проблем.

Применение инновационных технологий – это средство, позволяющее увлечь новое поколение по пути саморазвития, самосовершенствования, самопознания и самовоспитания. Создание подобных условий для учащихся в образовательном процессе позволяет реализовать их право на получение качественного образования, реализовать их жизненные цели.

Список литературы:

1. Бабанский Ю.К. Проблемное обучение как средство повышения эффективности учения школьников. Ростов–на–Дону, 1970
2. Вербицкий А.А. Метод проектов как компонент контекстного обучения / А.А.Вербицкий, О.Г.Ларионова // Школьные технологии. 2006. №5
3. Габбасова Л.З. Инновационные технологии в образовательном процессе // Инновационные педагогические технологии: материалы V Междунар. науч. конф. Казань: Бук, 2016. 61–63 с. URL <https://moluch.ru/conf/ped/archive/207/11108/>
4. Зверева Н.А. Применение современных педагогических технологий в среднем профессиональном образовании // Инновационные педагогические технологии: материалы II Междунар.науч.конф. Казань: Бук,2015. 161–164 с. URL <https://moluch.ru/conf/ped/archive/150/8083/>
5. Лобзова Е.В. Организация проектной деятельности учащихся как способ обновления содержания образования / Е.В.Лобзова // Образование в современной школе. 2008. №1
6. Селевко, Г.Я. Освоение технологии самовоспитания личности школьников: как стать экспериментальной площадкой/ Г. Я. Селевко// Народное образование. 2015. №1. 181 с.
7. «Школа 2000...», Непрерывность образования: дидактическая система деятельностного метода. Вып. 5 М.: УМЦ «Школа 2000...», 2005

ӘОЖ 34

«ҚҰҚЫҚ» ПӘНІН ОҚЫТУДАҒЫ СЫН ТҮРҒЫСЫНАН ОЙЛАУ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

*Мирамова Жумабике Жумабековна
тарих пәнінің мұғалімі
№15 жалпы білім беретін мектебі
Анасова Айнаш Бектурсыновна
тарих магистрі
Ө.Сұлтанғазин атындағы ҚПИ
Қостанай қаласы, Қазақстан
E-mail: anasova_ainash@mail.ru*

Аңдатпа

Берілген мақаланың өзектілігі қазіргі кезеңде жастарға құқықтық білім берудің маңызы өте зор болып отыр. Бүгінгі мектеп оқушысы ертеңгі қоғамымыздың заңды жалғастырушысы. Олай болса олардың сауаты да саналы азамат ретінде қалыптастырудың құқықтық тәрбие нәрін берудің қаншалықты маңызды екендігі де түсінікті. Мақсаты: Оқушылардың құқықтық білімдерін тереңдету, Заң алдындағы жауапкершілікті арттыру, ұйымшылдық пен тәртіптіліктің тиімді жолдарын таба білуге баулу, саяси сауаттылыққа баулу.

***Түйін сөздер:** құқықтық тәрбие, модульдік және жүйелік инновациялар, құқықтық білім.*

Аннотация

Актуальность данной статьи на современном этапе большое значение приобретает правовое воспитание молодежи. Сегодня школьники являются законными продолжателями нашего общества завтрашнего дня. Так что понятно, насколько важна их грамотность, как формирование сознательного гражданина, как правового воспитания. Цель: углубить правовые знания учащихся, повысить ответственность перед законом, привить умение находить эффективные пути организованности и дисциплинированности, привить политическую грамотность.

***Ключевые слова:** правовое воспитание, модульные и системные инновации, правовое образование.*

Abstract

The relevance of this article at the present stage is of great importance for the legal education of young people. Today's schoolchildren are the legitimate successor of our society of tomorrow. So it is clear how important their literacy is, as the formation of a conscious citizen, as legal education. Purpose: to deepen the legal knowledge of students, to increase responsibility before the law, to instill the ability to find effective ways of organization and discipline, to instill political literacy.

Key words: legal education, modular and system innovations, legal education.

Қазіргі кезеңде жастарға құқықтық білім берудің маңызы өте зор болып отыр. Бүгінгі мектеп оқушысы ертеңгі қоғамымыздың заңды жалғастырушысы. Олай болса олардың сауаты да саналы азамат ретінде қалыптастырудың құқықтық тәрбие нәрін берудің қаншалықты маңызды екендігі де түсінікті. Ертеңімізді сеніп тапсыратын жас ұрпақ үшін ең қымбат қазына адам және адамның бостандығы мен өмірі болып табылатын құқықтық сана қалыптастыру кезек күттірмейтін міндет болып отыр. Ұлттық мемлекетіміз құрылып, тарихи дамудың сара жолына шығудың арқасында жаңа құқықтық жүйе қалыптаса бастады.

Қазіргі таңда орта мектепте мемлекет және құқық пәні жылына 34 сағат, ал аптасына 1 сағаттан оқытылып жүр. Мемлекет және құқық пәніне мектепте өте аз сағат бөлінген. Бұл берілген 34 сағат ішінде оқушылар толық құқықтық білім алып үлгере алмайды. Сол себепті балаларды құқықтық нормалар «әліппесіне» оқытуды мектепке дейінгі тәрбие мекемелерінен бастау ұсынылған. Өйткені, жеке адамның құқықтық санасының негізгі, жеке адам ретінде қалыптасуы сәби кезден, адамның жан-дүниесі енді қалыптаса бастаған кезден бастауы керек.

Егер соңғы уақытта білім берудің түпкі мақсаты оқу бағдарламасы аясында білім алып, меңгерген түлек болса, қазіргі уақытта білім беруді жаңарту барысында оқушылардың интеллектуал-дық жалпы білім беру және пәндік дағдыларды меңгеруіне басты назар аударылады. Бұл өз кезегінде білім сапасын арттырудың тиімді формалары мен әдістерін табу мәселесін өзекті етеді.

Бүгінгі таңда ғалымдарды да, мұғалімдерді де «Қалай оқыту керек?» деген сұрақ көбірек толғандырады. Құзіреттілікті қалыптастыратын оқу–танымдық іс–әрекеттің тасымалдаушысы және ұйымдастырушысы бола отырып, мұғалімді қандай технологияларды қолдану керек, жалпы білімдік және пәндік дағдыларды дамыту, құзыреттіліктерді қалыптастыру үшін сабақты қалай барынша ұтымды құру керек деген сұрақтар мазалайды. Мұғалім үшін белгілі бір тақырыпты оқу үшін тиімді әдістемелік құралдарды таңдау маңызды. [1, б. 15]

«Құқық» пәнін оқытудағы технологиялық процестің негізгі формасы сабақ болып табылады. Сабақты жоспарлау кезінде мұғалім мыналарды ескеруі керек: тақырыптың ерекшелігі және оның зерттелу дәрежесі; осы тақырыптың оқушылардың жеке қасиеттерін тәрбиелеудегі орны мен рөлі; оқушылардың қабілеті мен танымдық белсенділігінің деңгейі; оқу материалын талдау және таңдау; білім беру мазмұнын қажетті және жеткілікті дағдылар мен білімдермен салыстыру; сабақтың мақсаты мен міндеттерін қою; сабақтағы өздік және ұжымдық – үлестіру жұмыстарының арақатынасы; өткен материалмен байланыс; сабақтың формасы мен түрі; сабақтың осы тақырыбына арналған әдістер мен әдістердің оңтайлы жиынтығы. Осы элементтердің барлығы бірге технология түрін таңдауды анықтайды және оның негізін білдіреді.

Мәселен, 9–сыныпта «Құқық негіздері» оқу пәнінің базалық білім мазмұны: Құқық және мемлекет, Конституциялық құқық, Азаматтық құқық, Еңбек құқығы, Отбасы құқығы, Әкімшілік құқық, Қылмыстық құқық бөлімдерін қамтиды. Ұзақ мерзімді жоспардағы тақырыптар проблемалық сұрақтар түрінде құрастырылған. Оның басты себебі–кез келген тақырып оқушыларды бірден ойландырады және оқушыларды сын тұрғысынан ойлауға, проблемалық сұрақ қоюға, өздігінен талдау жасау дағдыларын дамытуға жәрдемдеседі. «Құқық негіздері» пәнін оқытуда келесі педагогикалық әдіс–тәсілдерді қолдану ұсынылады:

– «Кейс стади», оқушылардың проблемаларды анықтауда өз ойларын, пікірлерін айту, дәлелдеу, гипотеза ұсыну, зерттеуді одан әрі жоспарлау қабілеттерін дамытатын ынталандырушы–проблемалық, ситуациялық жағдай туғызу;

– белгілі бір тақырып бойынша «миға шабуыл», «фишбоун», «авторорындығы», т.б. әдістерін ұйымдастыру (проблемаларды табу, әр оқушының идеясын ұсыну, бүкіл сыныппен талқылау, оны талдау және шешімнің дұрыс нұсқасын қабылдау);

– сабақта оқушылардың белсенділігін қажет ететін құқықтық проблемаларды талқылау;

– оқушылардың пікірталас өткізу және құқықтық мәселелерді талқылауына игі ықпал ету үшін компьютерлік қарым–қатынас құралдарын, мысалы, онлайн–форумдар, конференциялар пайдалану.

Оқушылардың құқықтық мәселелер мен жағдаяттарға талдау жүргізу үшін сабақта құқықтық–нормативтік актілермен, заң түсіндірмелерімен жәнәресми құқықтық деректермен жұмысты ұйымдас-тыру ұсынылады. Жалпы орта білім беру деңгейіндегі «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұны құқықтық сауаттылықты қалыптастыруға, демократиялық құқықтық қоғам идеалдары мен құндылықтарын түсінуге бағытталған.

Сонымен қатар, «Құқық» пәнін оқытуда қолданылатын жаңа педагогикалық технологиялардың бірі модульдік технология. Модульдік жүйенің әдістемесі әрбір сабақ жаңа ақпаратты игеруге де, осы

ақпаратты өңдеу дағдылары мен дағдыларын қалыптастыруға да ықпал етуі керек деген идеяға негізделген.

Бұл ретте материалды баяндауды блоктық ұйымдастыруды қолдану қисынды: лекция; семинар, зерттеу, практикалық жұмыстар; коллоквиум, офсеттік.

Модульдің негізгі элементтеріне мыналар жатады:

- а) оқу материалының блоктық құрылысы;
- б) мақсат қою негізінде оқу әрекетін мотивациялау;
- в) білім мен дағдыны меңгеруде өз бетінше шығармашылық әрекеттің басым болуы;
- г) оқу іс-әрекетінің қалыптасуына өзін-өзі бақылауды және сыртқы бақылауды ұйымдастыру, рефлексия негізінде оқу материалын меңгерту.

Білім беруді саралаудың негізгі мақсаты – оқушылардың қазіргі мәдениет элементтерін меңгеруіне жағдай жасау, кейінгі әлеуметтену үшін үйлесімді дамуын қамтамасыз ету.

Дифференциация пәндегі оқу ақпаратының көлемінің азаюын емес, оқушыларды игерудің көп деңгейлі алгоритмімен қамтамасыз етуді білдіреді. Осылайша, бұл технология әр оқушының қабылдау, ойлау, субъективті тәжірибесінің ерекшеліктеріне қарай оқу материалын меңгеруіне жағдай жасауға бағытталған [2, б. 25].

«Құқық» пәні бойынша көп деңгейлі оқыту технологиясының тиімділігіне жету үшін келесі факторларды ескеру қажет:

- оқушылардың субъективті тәжірибесінің ерекшеліктері;
- тұлғалық–семантикалық саланың ерекшеліктері;
- психикалық даму ерекшеліктері;
- пән бойынша дайындық деңгейі.

«Құқық» пәні бойынша сабақты жоспарлаудың мазмұнында бірнеше деңгейлер бар:

1. оқу материалының мазмұнын меңгеру;
2. түсіну;
3. өтініш;
4. жалпылау;
5. зерттелетін ақпараттың құндылығы мен маңыздылығын анықтау.

Сонымен қатар, дамыта оқыту технологиялары тұлғаны дамыту және тәрбиелеу мәселелерін шешуге бағытталған. Дамыта оқыту технологияларына мыналар жатады: проблемалық оқыту технологиясы; іскерлік ойын технологиясы; пікірталас технологиясы; жобалық оқыту технологиясы; лекция–семинар–тест технологиясы; сыни тұрғыдан ойлауды дамыту технологиясы; миға шабуыл технологиясы; интерактивті оқыту технологиясы және т.б.

Құқықтық білім беруде әдістеменің бір маңызды принципіне назар аудару қажет: жаңа материалды оқып–үйрену оқылғанды бекітумен ұштастырылуы керек.

Сонымен, «Құқық» пәні бойынша сабақтарды өткізуде қолданылатын осы технологиялардың барлығы болашақ маманның бойында дербестік, жауапкершілік, ұтқырлық, жаңалыққа бейімділік, өмірлік жағдайларға бейімделу сияқты қасиеттерді дамытуға мүмкіндік береді.

Мамандар жеке, модульдік және жүйелік инновацияларды бөліп көрсетеді. Құқықты оқыту үдерісіне қатысты мұны келесідей түсіндіруге болады. Жеке заң курсы енгізу арқылы, мысалы, 9–сыныпта мұғалім жеке жаңалықтарды жүзеге асырады. Олар жергілікті сипатқа ие және әлі мектептегі басқа негізгі жаңалықтармен байланысты емес. Дегенмен, уақыт өте береді және бұл өзгерістер басқалардың жиынтығын алып келетіні сөзсіз: осылайша, құқықтық білім беру саласында жаңа технологияларды қолдану, тәрбие жұмысының басқа жүйесін құру және т.б. Мұнда жүйенің бірнеше элементтерін қамтитын модульдік инновациялар туралы айтуға болады. Соңында, бүкіл жүйені: білім беруді, оқыту технологияларын, мектепті басқаруды жедел өзгерту қажет. Бұл жүйелік инновациялар туралы. Соңғылары 20 ғасырдың аяғында мамандандырылған сипаттағы саралау жүзеге асырылатын инновациялық даму моделі бар оқу орындарын құру кезінде айқын көрінді. Мектептерде заң сабақтары пайда болды [3, б. 77].

Инновациялық құқықтық білім – бұл құқықтық тәрбиенің болжамды және диагностикалық нәтижесіне тез және тиімді қол жеткізуге мүмкіндік беретін оқу қызметінің әрекеттері мен операциялары жүйесінде көрсетілген жаңалықтардың жиынтығы. Олар көптеген эксперименттер жүргізілетін, жаппай оқытуға бейтаныс педагогикалық технологиялар игерілетін жаңа үлгідегі мектептер мен оқу орындарында өте тиімді. Құқықтық білім берудегі жаңашылдық салыстырмалы. Көбінесе, сарапшылар заманауи заң мұғаліміне ұсынатын әдістемелік әдістер мүлдем жаңа емес. Бұл бұрын қолданылған ұмытылған педагогикалық әдістер болуы мүмкін; қазір қолданылып жүргендер, бірақ басқа ғылымдарды оқыту жүйесінде; сондай-ақ ресейлік білім беру үшін әдеттен тыс, бірақ біздің әріптестеріміз шетелдегі білім берудің ретроспективасын және қазіргі жағдайын зерделеу арқылы алған.

Қоғамдық өмірдің динамизмі, алайда, тәрбиенің әмбебап болып көрінетін формаларын өзгерту қажеттілігін талап етеді. Мәселен, уақыт өте келе құқық пәнін оқыту тәжірибесін саралай келе, сарапшылар заң ғылымының негіздерін игеріп жатқан оқушыға, студентке оқытудың әдістемелік

тәсілдері мен құралдарының біркелкі әсер етуіне жол берілмейді деген қорытындыға келді. Сондықтан қазіргі тәжірибеде оқытудың дәстүрлі және инновациялық технологияларын ұштастыру қажет.

Сонымен, педагогикалық технологиялар – бұл білім беру процесінің өзгермелі жағдайында диагностикаланған және болжауға болатын нәтижеге жетуді аспаптық қамтамасыз ететін әрекет–тердің, операциялардың және процедуралардың реттелген жиынтығы. Оқыту технологиялары мұғалімге мектеп оқушыларына құқықтық тәрбие беруде жоспарланған нәтижеге жетуге мүмкіндік береді.

Құқықтық білім берудегі педагогикалық технологиялардың рөлін анықтауға тырысып, мынаны түсіну керек:

- Құқықты оқытуда заңдылықтар бар ма;
- құқықтық білім мен тәрбиеге барабар оқытудың формальды түрде көрсетілген әдістері, әдістері мен құралдарының педагогикалық метажүйесін әзірлеу мүмкін бе?

Құқықты дәстүрлі оқыту жүйесінде оқу сабақтарын ұйымдастырудың әртүрлі формалары да (кіріспе және жалпы сабақтар, лекциялар мен семинарлар және т.б.) бар. Инновациялық тәсілдер жүйесінде сабақтың белсенді және интерактивті түрлері басым. Осы мәселелер бойынша сарапшылардың ұстанымдарына назар аударайық.

Мәселені шешудің мүмкіндігінше көп нұсқаларын ұсыну қажет болған жағдайда қолданылатын «миға шабуыл» деп аталатын әдіс құқықтық білім беруде белгілі бір танымалдылыққа ие. Миға шабуылдың кейбір ережелері:

- талқылауға арналған мәселені нақты тұжырымдау қажет, мысалы, «Қылмысты азайту жолы»;

- есепті шешу бойынша барлық ұсыныстарды жазу үшін сызба парағын, фломастер дайындаңыз;

- «миға шабуыл» үшін көшбасшы таңдау керек;

- әркім кез келген ұсынысты еркін айта алады, оның ішінде күлкілі және фантастикалық, ұсыныстарды сынауға және түсініктеме беруге болмайды, қатысушылар кезекпен қысқаша және анық сөйлейді;

- барлық ұсыныстар қағазға түсіріледі;

- «миға шабуыл» 10–15 минуттан аспауы керек. Миға шабуылдың екінші кезеңінде ұсынылған шешімдер талқыланады, ұқсас идеялар біріктіріледі, шындыққа сәйкес келетіні таңдалады. Ұсыныстар басымдылығына қарай реттелуі керек. Соңғы процедураны дауыс беру арқылы орындауға болады. [4, б. 17]

Инновациялық оқыту технологиялары қазіргі таңда оқушының белсенді өмірлік ұстанымдарын қалыптастыруға бағытталған. Олардың қатарында интерактивті режимдегі сабақтағы жұмыстың жаңа формалары бар. Оқушылар «шеңберге» бір–біріне қарама–қарсы отырады және тақырып бойынша тапсырмаларды орындайды. Оқулық немесе заң мәтінімен жұмыс істеудің дәстүрлі әдістерін қолдануы әбден мүмкін. Сыни тұрғыдан ойлау технологиялары, іскерлік ойындардың жаңа түрлері, жобалық жұмыстар құқықтық білім беру саласындағы жаңалықтармен байланысты. Оқытудың жаңа әдістерінің тиімділік дәрежесі мектептердің тәжірибелерімен, эксперименттік іс–әрекеттерімен тексеріледі.

Әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының мемлекеті мен құқығының негіздері: Оқулық /Құраст. Е.Баянов. Алматы, 2003 692 б.

2. Құқық негіздері: Оқу құралы /Б.Ө. Алтынбасовтың редакциялығымен. Астана, «Мастер По» ЖШС, 2012. 336 б.

3. Теория и методика обучения праву: учебник для студентов высших учебных заведений. М.: ВЛАДОС, 2003

4. Бутенко А.В., Ходос Е.А. Критическое мышление: метод, теория, практика: Учеб.–метод. пособие. М.: Мирос, 2002. 176 с.